

החלטה לפי סעיף 14 לחוק ההגבלים העסקיים, התשמ"ח-1988 בדבר מתן פטור מאישור הסדר כובל להסדר בין אסמים חבילות שי בע"מ לבין ליימן שליסל בע"מ

א. פתח דבר

בפניי בקשה למתן פטור לפי סעיף 14 לחוק ההגבלים העסקיים, התשמ"ח-1988 (להלן: "החוק"), להסדר שבין אסמים חבילות שי בע"מ (להלן: "אסמים") לבין ליימן שליסל בע"מ (להלן: "ליימן שליסל") ולהלן ביחד: "הצדדים". עניינו של ההסדר בהסכם הפצה של מוצרי השוקולד של אסמים (להלן: "הסכם ההפצה").

לאחר שבחנתי את ההסדר ואת הכבילות המצויות בו, כמו גם את השפעתו האפשרית על התחרות בשוק הרלוונטי, ולאחר שנועצתי בוועדה לפטורים ומיזוגים, שוכנעתי כי ההסדר אינו פוגע פגיעה של ממש בתחרות בשוק המושפע ממנו, כי עיקרו אינו בהפחתת התחרות או במניעתה וכי אין בו כבילות שאינן נחוצות למימוש עיקרו. מטעמים אלה ראוי ההסדר לפטור לפי סעיף 14 לחוק על יסוד הנימוקים שיפורטו להלן.

ב. הצדדים וההסכם

אסמים היא חברה פרטית המוחזקת במלואה על ידי אסם השקעות בע"מ (להלן: "אסם"), חברה ציבורית המוחזקת במלואה על ידי חברת Nestlé S.A (להלן: "נסטלה"). אסם הינה אחת מספקיות המזון הגדולות בישראל, המפיצה את מוצריה ומוצרי נסטלה, ביניהם חטיפים מתוקים ומלוחים, קטשופ, רטבים, פסטה, תחליפי בשר ("טבעולי"), ירקות קפואים, מרקים, גלידות, מזון לתינוקות, מזון קפוא ועוד.

ליימן שליסל הינה חברה פרטית בבעלות מר ראובן שליסל, מר מוני ליימן וגב' טליה גולן, העוסקת בייבוא, שיווק והפצה של מוצרי שוקולד, גומי לעיסה, סוכריות, ממתקים, מוצרי מאפה ומוצרי מזון שונים. על מותגים המופצים על ידה בישראל נמנים: Nature Valley, Loacker, Hershey's, Mentos, ציוקטה ועוד.

על פי הסכם ההפצה, ליימן שליסל תפיץ עבור אסמים מספר מוצרי שוקולד של נסטלה. אסמים תמכור את המוצרים שבהסכם לליימן שליסל על פי מחירון אסמים, וליימן שליסל תקבע את מחירי המוצרים לנקודות המכירה ולקמעונאים, בכפוף לכך שהמחיר עבורם לא יעלה על מחירון אסמים. אסמים תהיה רשאית לקבוע הנחות ומבצעים רוחביים או עבור לקוחות מסוימים אשר ינוכו ממחיר המחירון, וליימן שליסל רשאית להעניק הנחות נוספות, וזאת על חשבונה. בנוסף, ההסכם אינו כולל תניית בלעדיות, כך שכל צד רשאי לפעול באפיקים נוספים פרט לזה שבהסכם ההפצה. תוקף ההסכם לארבע שנים שלאחריהם ניתן לחדשו בהסכמת הצדדים, לתקופות נוספות בנות שנתיים כל אחת.

ג. הכבילות והשפעתן על התחרות

ליימן שליסל הייתה עד לאחרונה אחת מהשחקניות הבולטות בהפצה של מוצרי שוקולד, בסגמנטים שונים. לאחרונה חדלה ליימן שליסל מהפצת מוצרי פררו בישראל, ביניהם המותגים: נוטלה, קינדר, פררו רושה ועוד, וכתוצאה מכך איבדה נתח שוק משמעותי מאוד בהפצת מוצרי שוקולד.

נסטלה, באמצעות אסמים, משווקת בישראל מוצרי שוקולד אך בעיקר כמוצרים משלימים לחבילות שי ובהיקפים זניחים ביותר, וזאת בשעה שהיא מהווה אחת מספקיות מוצרי השוקולד הגדולות בעולם, בכל הסגמנטים.

הפצה של מוצרי שוקולד דורשת מומחיות מסוימת בשל הטמפרטורה הייחודית שבה יש להוביל את המוצר על מנת שלא ייפגם. מערך ההפצה המצוי בידי אסמים והחברות המחזיקות בה אינו מותאם להובלה של מוצרי שוקולד והתאמה של המערך לצורך כך או הקמת מערך חדש בפריסה ארצית כרוך בהשקעת משאבים משמעותית. ליימן שליסל מצדה מחזיקה כיום במערך הפצה בעל פריסה ארצית של מוצרי שוקולד. נסטלה מעוניינת להרחיב את היקף פעילותה בישראל באמצעות אסמים, ולשם כך היא בחרה להתקשר בהסכם ההפצה נושא החלטה זו.

ההסדר בין אסמים וליימן שליסל עשוי להעלות מספר חששות תחרותיים.

ראשית, הפצת מוצרי השוקולד של אסמים על ידי ליימן שליסל לא מאפשרת קיומה של תחרות ביניהן בסגמנטים בהם שתיהן פועלות, ובפרט בחטיפי שוקולד ובונבוניירות. ליימן שליסל אמנם עצמאית בכל הנוגע לקביעת המחיר עבור הקמעונאי, אולם אסמים קובעת את המחירון שעל פיו יימכרו מוצריה לליימן שליסל ובכך משפיעה בפועל על תמחור המוצרים על ידי ליימן שליסל בהפחתת המחיר עבור הקמעונאי.

שנית, הסכם ההפצה עשוי לגרוע מתחרה פוטנציאלי מחשוק. החשש נובע מכך שאלמלא הסכם ההפצה, נסטלה עשויה הייתה להקים מערך הפצה עצמאי של מוצרי שוקולד וכך להתחרות בעצמה בשוק בישראל, ובין היתר בליימן שליסל.

בדיקת רשות ההגבלים העסקיים מעלה כי בנסיבות העניין, החששות האמורים מופגים. באשר לחשש הראשון, הרי שנכון להיום אופי מוצריה של אסמים ונתח השוק בו היא מחזיקה אינו מציב אותה כשחקנית בעלת רסן תחרותי בענף מוצרי השוקולד, ובעת הנוכחית קשה לראותה כשחקנית בעלת משמעות תחרותית גם אלמלא הסכם ההפצה. גם היקף הפעילות של ליימן שליסל בעת הנוכחית אינו משמעותי. בנוסף לנתח השוק הזניח של הצדדים במרבית הסגמנטים בהם קיימת

ביניהם חפיפה, הרי שבסגמנטים אלה פועלים מלבדם מתחרים נוספים, ביניהם חברות דומיננטיות בענף המזון, ובין היתר, שטראוס גרופ בע"מ,¹ קבוצת יוניליוור ישראל ואחרות.

כתוצאה מההסכם ההפצה נחלש משמעותית התמריץ של נסטלה לפעול בשוק הישראלי בתחום השוקולד באמצעות מערך הפצה עצמאי. עם זאת, בהתחשב בכך שבשלב זה ליימן שליסל אינה שחקן משמעותי בתחום השוקולד, אין בהתקשרות בין נסטלה לבין ליימן שליסל, שמשמעותו כאמור היא שהשתיים לא תתחרנה ביניהן בתחום, כדי להגביל את התחרות בחלק ניכר של שוק המושפע מן ההסדר או לפגוע פגיעה של ממש בתחרות.

הצדדים קבעו בהסכם ההפצה שהוא חל על מוצרים המפורטים בתוספת להסכם ושהצדדים רשאים לכלול בתוך ההסכם מוצרים נוספים, בהסכמה מראש. למען הסר ספק, ככל שהסכם ההפצה יוחל על מוצרים נוספים, על הצדדים לפעול בהתאם להוראות סעיף 16 לחוק.

ד. סוף דבר

לאחר שנועצתי בוועדה לפטורים ומיזוגים, ראיתי לנכון להשתמש בסמכות הנתונה לי בסעיף 14 לחוק ההגבלים העסקיים ולהעניק את הפטור המבוקש, וזאת לתקופה של שש שנים.

בהתאם לסעיף 15(א) לחוק ההגבלים העסקיים נתונה החלטתי זו לערר בפני אב בית הדין להגבלים עסקיים על ידי איגוד עסקי, ארגון צרכנים או כל אדם העלול להיפגע מההסדר הכובל עליו ניתן הפטור.

אורי שוורץ

מ"מ הממונה על הגבלים עסקיים

ירושלים, ה' שבט, תשע"ז

1 פברואר, 2017

¹ עלית בע"מ, שהתמזגה עם שטראוס בשנת 2004, הוכרזה כבעלת מונופולין בטבלאות שוקולד. ראו: החלטה בעניין מונופולין: עלית בע"מ (25.12.1988) הגבלים עסקיים 356.